JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BARAZA LA MITIHANI

MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

632 **SAYANSI**

Muda: Saa 3. **Mwaka: 2008**

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C.**
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka katika kila sehemu **B** na **C.**
3. Sehemu A ina alama 40 na sehemu B na C zina alama 30 kila moja.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. (a) Eleza kazi tatu za kongosho katika mfumo wa umeng'enyaji na mfumo wa homoni.
   (b) Nini hutokea kongosho linaposhindwa kufanya kazi vizuri.

2. Fafanua jinsi mtengano wa ozoni katika angahewa unavyoathiri viumbe hai.

3. Taja mifano minne ya vitu vya plastiki.

4. Eleza nini maana ya uvutano wa uso katika maji na toa mfano mmoja.

5. (a) Bainisha kazi nne za mfumo wa limfu katika mwili wa binadamu.
   (b) Nini hutokea limfu linapoziba.

6. Taja kanuni nne za utengenezaji wa chati ya ufundishaji wa Sayansi.

7. Fafanua tofauti kati ya chuma kinachovuta sumaku na chuma kisichovuta sumaku.

8. Orodhesha matumizi manne ya gesi ya oksijeni.

9. (a) Eleza jinsi mkanda wa vimelea unavyohusiana na mzunguko wa kaboni.
   (b) Nini hutokea mimea inapoondolewa katika mkanda wa vimelea.

10. Taja vifaa vinne vya maabara vinavyotumika kupasha joto.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** katika sehemu hii.

11. Jadili mbinu nne zinazotumika kutenganisha mchanganyiko wa maji na vitu vinavyoelea juu yake.

12. Eleza kwa kina jinsi utengenezaji wa mkojo unavyotokea katika figo.

13. (a) Chora mchoro unaoonyesha sayari tatu zinazozunguka jua katika mpangilio sahihi.
   (b) Taja sababu kuu mbili za usiku na mchana.

14. (a) Fafanua dhana ya kosa la kibinadamu katika majaribio ya Sayansi.
    (b) Taja njia tatu za kupunguza makosa ya kibinadamu.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** katika sehemu hii.

15. (a) Eleza maana ya mbinu ya darasa huru yaani open space technology.
    (b) Taja faida tatu za mbinu ya darasa huru.

16. Orodhesha na fafanua madhara matano ya kiafya yanayoweza kumpata mwanafunzi anayevunja sheria za maabara.

17. Eleza kwa nini mwalimu wa Sayansi anapaswa kutumia vitendawili katika ufundishaji. Taja sababu nne.

18. Andaa utaratibu kamili wa hatua tano za ufundishaji wa somo la Sayansi kwa kutumia mbinu ya kuchunguza ugonjwa wa malaria.